

KIERUNEK PEDAGOGIKA-studia I stopnia

EGZAMIN DYPLOMOWY

PYTANIA SPECJALNOŚCIOWE

PEDAGOGIKA OPIEKUŃCZA i PRACA z RODZINĄ

1. Formy opieki nad dzieckiem i rodziną w ujęciu historycznym.
2. Relacje pomiędzy wychowaniem a opieką.
3. Cechy wychowania (relatywność, intencjonalność, długotrwałość, podmiotowość, złożoność, interakcyjność).
4. Przymus i swoboda w wychowaniu. Wychowanie jako urabianie i jako wspomaganie rozwoju, wychowanie adaptacyjne i emancypacyjne, wychowanie a manipulacja.
5. Istota opieki, pomocy, wychowania, socjalizacji.
6. Cechy modelowego wychowawcy i ich znaczenie w pracy opiekuńczo-wychowawczej.
7. Profilaktyka i jej rodzaje.
8. Różnice i podobieństwa w definicjach rodziny.
9. Współpraca rodziny i szkoły w procesie opiekuńczo-wychowawczym.
10. Charakterystyka zadań pedagoga szkolnego.
11. Świetlica jako miejsce realizacji pedagogiki opiekuńczej.
12. Funkcje rodziny.
13. Typologie rodzin.
14. Charakterystyka postaw rodzicielskich.
15. Style wychowania w rodzinie (autokratyczny, demokratyczny, liberalny).
16. Charakterystyka zjawiska sieroctwa społecznego i jego pedagogiczne konsekwencje.
17. Przemoc wobec dzieci – rodzaje, skutki, możliwości pomocy.
18. Rodzinne i pozarodzinne formy opieki zastępczej w Polsce.
19. Współczesne problemy adopcji.
20. Opieka nad dzieckiem i rodziną w polskim ustawodawstwie.
21. Rola i zadania Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego.
22. Organizacja opieki i pomocy ludziom starszym.

23. Psychologiczna problematyka starzenia się i starości.
24. Promocja rodziny i edukacja (pro)rodzinna.
25. Psychologia małżeństwa i rodziny: modele funkcjonowania rodziny.
26. Psychologia małżeństwa i rodziny: scharakteryzuj wybrane relacje w rodzinie (mąż – żona, rodzice – dzieci, dziecko – dziecko, rodzina rozszerzona lub zawężona).
27. Omówić wybrane patologie i zagrożenia życia rodziny (przyczyny, sytuacje, skutki).
28. Omówić wybrane problemy poradnictwa rodzinnego (proces poradnictwa, jego etapy, warunki pracy poradni, porada, osobowość doradcy).
29. Kryzysy, konflikty oraz sposoby ich rozwiązywania.
30. Pomoc społeczna i praca socjalna.
31. Metody pracy socjalnej.
32. Praca socjalna z rodziną a rozwiązywanie problemów społecznych.
33. Omówić wybrane problemy komunikacji interpersonalnej (komunikowanie się – aspekty psychologiczne, społeczne i kulturowe, komunikat, nadawca – odbiorca, media i komunikowanie masowe).
34. Pojęcie małżeństwa i rodziny w prawie kanonicznym i polskim.
35. Powstanie i ustanie małżeństwa wg. polskiego prawa rodzinnego i prawa kanonicznego.
36. Prawa i obowiązki małżonków oraz rodziców i dzieci wobec siebie według kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.
37. Typy i formy życia rodzinnego (małżeństwo, konkubinaty/kohabitacja, związki typu LAT, DINKS, monoparentalność).
38. Przemiany we współczesnej rodzinie polskiej (warunki życia, struktura rodziny, funkcje).
39. Typologizacja rodzin w aspekcie funkcjonowania wychowawczego.
40. Pedagogika rodziny w Polsce – rys historyczny, dorobek – ogólnie, stan obecny.
41. Podstawowe metody, techniki i narzędzia działań diagnostycznych.
42. Diagnozowanie w praktyce wybranego przypadku (przemoc w szkole i placówkach wychowawczych, przemoc w rodzinie, ubóstwo, uzależnienia, niepowodzenia szkolne, niedostosowanie społeczne).
43. Wybrane problemy patologii społecznej (alkoholizm i narkomania, samobójstwa, działanie sekt, niebezpieczne subkultury młodzieżowe, agresja).
44. Mediacja jako sposób rozwiązywania konfliktów.

45. Podstawy prawne mediacji rodzinnych.
46. Specyfika, obszary zastosowań, trudności i przeciwwskazania do podjęcia mediacji w sprawach rodzinnych.
47. Etapy mediacji i zadania mediatora.
48. Mediator – kodeks etyki, warunki szkolenia i mediowania.
49. Zadania asystenta rodziny.
50. Omów podstawowe terminy dotyczące kształtowania się i prawidłowości procesów grupowych, dynamiki i struktury grupy rówieśniczej.